

Становище

От доц. Владимир Александров Игнатов - Университет по архитектура, строителство и геодезия

На дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор”, професионално направление 8.2. „Изобразително изкуство”. Научна специалност „Изкуствознание и изобразително изкуство”.

Автор: Илко Борисов Николчев

Тема: „Взаимодействие на зрител и произведение в необективната скулптура. Проявление в българската скулптура от края на XX^{-ти} и началото на XXI^{-ви} век”

Научен ръководител: доц. Валентин Савчев

Докторантът е представил всички необходими документи – коректно съставени и легитимни.

- Всички необходими административни документи
- Автобиография
- Дисертационен труд
- Автореферат
- Списък на научните публикации по темата на дисертацията

„В изкуството е нужна истина, но не искреност“

Казимир Малевич

Имено проблемът за „истинността“ на реалността формира реакцията и поведението на обединение от колосални творци в началото на двадесети век. Дефинират новата духовна същност на изкуството с рационално мотивирани убеждения, поднасят нов визуален език. Търсят чистата художествена изява.

Този исторически факт е в началото на убедително структурирания текст на докторанта Илко Николчев. С миналото никога не е завършено. То обяснява настоящето. Подходяща максима за този преломен мироглед в сферата на изкуството, променил морфологията на визуалния език. Формиращ мироглед и в проблематиката, съдържаща се в настоящия труд.

Ползваният голям обем литература по въпроса, анализирания примери и искрената пристрастност (като автор) към този възглед говорят сами по себе си за познаване на проблема от самия докторант - основание за качествен резултат и принос на неговата научна дейност.

Убедително защитава тезата: Модерното време (с всичките си проявления) създава нови правила и ново качествено отношение към действителността.

Акцентира върху принципно концептуалната страна на избраните визуални прояви – изчерпателно, проучено, разбрано и обобщено.

Прилага аналитичен подход, целящ да обоснове съдържанието и значимостта на изводите. Тълкува абстракцията като процес, който включва различни характеристики, но винаги с конотация на „откъснатост“ от материалната действителност.

Изяснява термини, понятия и процеси, които определят облика и значението на неговата тема.

Създава историческа и териториална рамка на труда.

При Илко Николчев „издирването“, като форма на изследване, е търсене на същност, чрез която внушава следните основни доминанти:

- Творбата е художествен свят със свои иманентни закони и правила. Собствена „логика“ и ценностни измерения. Автономна. Нейната единствена цел е абсолютната чистота на изказа.
- Реалността е конструкция на ума.

Цел:

- Демонстриране онтологическите начала на понятия и категории, свързани с визуалния изказ – цвят, линия, форма, пространство, текстура. С принцип на организация – баланс, ритъм, хармония, движение.
- Умение да се създава конструкция на основание тежест, скорост и направление на движение.

Резултат:

- Естетика на въздействието. Геометрията като абстрактност става език.
- Значението се намира в самия знак.

И още:

- Феномените на всяко възприятие на преживяването (визуално, сетивно или умствено) е основание за знание и включва определен хоризонт на очакване. Зрителят търси образа по силата на опита.
- Изкуството се включва в идейна концепция за пространството на света. Радикално преориентиране от материалното към духовно. Придобива социален характер. Зрителят е приобщен и участник в творческия процес. Изкуството е средство за общуване между хората и основна област за духовна реализация.

Но:

- Всички значения и истини никога не са абсолютни или независими от времето. Съзнанието не е обект на казуалност (случайност). Онова, което се счита за дълбоко съществено, централно значение, зависи от това къде сме застанали ние.
- При тоталност на институциите, пресичащите се дискурсивни практики служат по определен начин на властта. В тази връзка е ролята на индивидуалното съзнание като арбитър на истинност.
- Необходимост от обучение изхождащо от изкуството (като част от цялото), развиващо сетивните, творчески способности, индивидуалност и социални умения. За да се учим как да „разбираме“ и как да живеем. А това е следствие на художествения модернизъм.

Изследването предлага разрез и допълнение за осмисляне рамката на „смисълът“ – човешкото същество и неговите светове.

Високи приноси равнища на знание и отговори.

Задълбочен анализ и на основа личен опит (като ерудиран, мислещ автор) и съдържателна преподавателска дейност в УАСГ.

Най-искреният разговор е разговор сам със себе си.

И резултатът е налице.

Дисертационният труд е необходим за вписване в познанието и обществото.

Трудът представлява принос в науката и практиката и отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България. Считаю, че трябва да бъде публикуван, поради своя принос със значим социален и културен ефект.

Категорично давам своята положителна оценка за дисертационния труд, постигнатите резултати и приноси и предлагам на Научното жури да даде образователната и научна степен „доктор“ на Илко Борисов Николчев в професионално направление 8.2. „Изобразително изкуство“. Научна специалност „Изкуствознание и изобразително изкуство“.

15.11.2019 г.

София

доц. Владимир Игнатов